

# Kungsängens kyrka

Antikvarisk medverkan vid renovering av norra och östra delarna av bogårdsmuren, Kungsängens kyrka, Kungsängens socken, Upplands-Bro kommun, Uppland

*Lisa Sundström*  
Rapport 2010:10





# Kungsängens kyrka

Antikvarisk medverkan vid renovering av norra och östra delarna av bogårdsmuren, Kungsängens kyrka, Kungsängens socken, Upplands-Bro kommun, Uppland

*Lisa Sundström*  
Rapport 2010:10

Omslagsbild: Kungsängens kyrka, Foto: Lisa Sundström, Bildnr: lp20100120

Rapporten finns i PDF-format på adressen  
[stockholms.lans.museum](http://stockholms.lans.museum)



Sickla Industriväg 5B, 131 34 Nacka  
Tel 08-586 194 00 Fax 08-32 32 72  
Webb: [stockholms.lans.museum](http://stockholms.lans.museum)

© Stockholms läns museum  
Produktion: Stockholms läns museum

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

---

Nacka 2010

## Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder .....	7
Administrativa uppgifter .....	7
Byggnadshistorik med relevans för ärendet.....	7
Utförda åtgärder.....	8
Avvikelser från arbetshandlingar.....	11
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder.....	11



## Sammanfattning av utförda åtgärder

Arbetet har bestått i renovering av en del av den norra delen av bogårdsmuren samt en lägre terrassmur i öst vid Kungsängens kyrka.

## Administrativa uppgifter

Objekt: Kungsängens kyrka

Socken: Kungsängen

Kommun: Upplands-Bro

Landskap: Uppland

Arbetshandlingar: Vårdplan, Kungsängens kyrkogård, Inventering hösten 2006

Länsstyrelsens beslut: 433-09-20838

Byggherre/beställare: Kungsängen-Västra Ryds församling

Entreprenörer: SH Bygg, sten och anläggning AB

UE: TKP Smide & Bygg AB

Antikvariskt medverkande: Stockholms läns museum, Niss Maria Legars/  
slutbesiktning Stockholms läns museum, Lisa Sundström

Byggnadstid: maj 2009 – april 2010

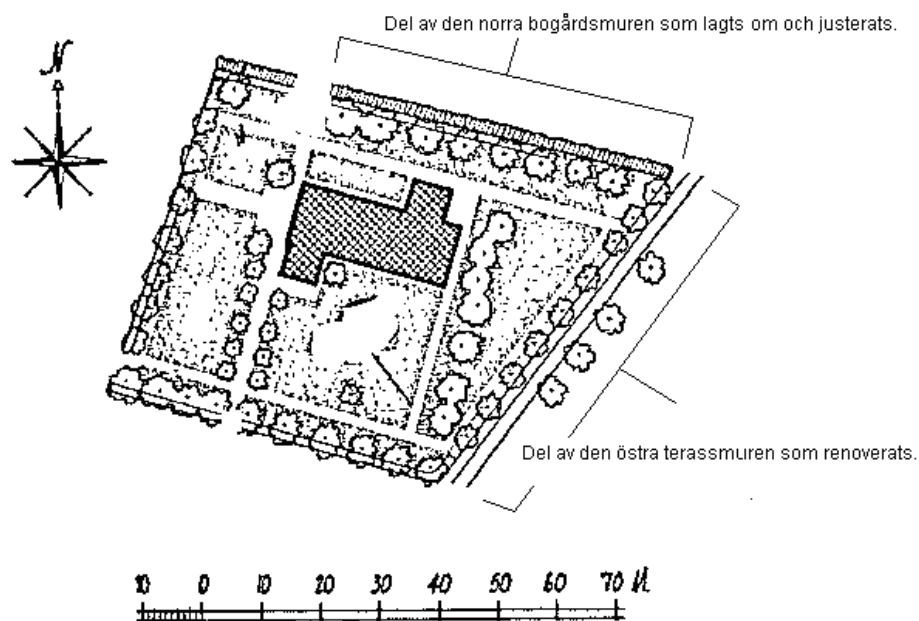
Antikvarisk slutbesiktning: 2010-05-03

## Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Bogårdsmuren kring Kungsängens kyrka är en kallmurad av grästensmur uppförd 1778 då den ersatte en äldre förfallen mur. År 1882 utvidgades kyrkogården både åt öst och väst. Då den östra delen av kyrkogården utfylldes fick den östra mursträckningen karaktär av en terrassmur.

Omkring 1986-87 togs en ingång upp i den norra om bogårdsmuren. Troligen vid samma tid togs en ingång upp i den östra terrassmuren som försågs med järngrindar.

## Utförda åtgärder



*Situationsplan utvisande de delar om bogårdsmuren som renoverats.*

Del av den norra muren, ca 34 m lång, 1,0 m hög och 1,50 m bred, hade delvis rasat och s k kilsten saknades. Ca 30 % av muren har plockats ned och lagts om samt kompletterats med ny kilsten.



*Norra bogårdsmuren från väst före renovering. Foto: Niss Maria Legars. Bildnr: lp20100123.*





*Den norra muren från väst, öster om ingång, efter omläggning och justering. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20100121.*



*Den norra bogårdsmuren från öst före renovering. Foto: Niss Maria Legars. Bildnr: lp20100124.*



*Den norra bogårdsmuren från öst efter renovering. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: lp20100125.*



Den östra muren bestående av en grundmur är försedd med ett järnstaket, troligen härrörande från 1980-talet. Muren är kallmurad med till delar gjutna cementfogar. Enstaka stenar på den övre muren var lösa och några stolpinfästningar trasiga. Lösa stenar har lagts om och på ett enstaka ställe förstärkts med syrafri dubb samt fastgjuts dolt. En grind till minneslunden som tillkom under 1980-talet sattes igen varvid öppningen kompletterades med ett nytillverkat smidesstaket lika befintligt. Staketet som var något vridet har justerats något och kompletterats i överkant med plattjärn och förstörade infästningar. Staketet målades om i svart med färg lika befintligt.



*Den östra låga murens lösa stenar har justerats. Foto: Lisa Sundström. Bildnr: Ip20100122.*

## Avvikelser från arbetshandlingar

Några projekteringshandlingar har inte erhållits inför arbetets utförande. Borttagning av grind i östra muren har inte föregåtts av beslut om tillstånd.

## Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Omläggningen av bogårdsmuren har i övrigt utförts i enlighet med vårdplan och är väl utfört.